

functi; nam etiam istis fides in Judicio adhibetur, Rota in *Elven. Heremitorii*, 7. Febr., 2631. coram Merlino, ubi fuit dictum, quod circa mortem alicujus, credendum est libro Societatis, si Confraternitas habet pro instituto hoc officium generale sepeliendi mortuos: et quod credatur Scribis deputatis a Confraternitatibus in Regno Lusitaniae consuluit Valasc. *Cons. 10. num. 1. p. 1.* quem refert Perez de Lara de *Capellan. et Anniversar. lib. 2. cap. 4. numer. 91 et 93.* Escobar. *de purit. et novi. proban. p. 1. q. 6. §. 1: num. 30.* Prout etiam ex Libro Hospitalis, cui consuevit fides adhiberi, probari mortem affirmat *Surd. Cons. 350. nu. 36.* *Barbos. de Par. p. 1. cap. 6. num. 13. 14. et 15.*

42 43 Regula tutior a Parochis tenenda erit haec. Quicumque sit qui moriatur, procul dubio alicujus Parochiae subditus est, quamvis in Ecclesia Parochiali non sepeliatur: cumque suorum subditorum debent Parochus curam habere donec tales fuerint seu super terram superstites, ultimos actus hujus jurisdictionis per sepulturam (in quocumque loco fuerit) concludi debet. Non ne illum in *Libro status Animarum*, vivum descripsit? non ne in Libro Matrimonii, si sub illo conjugatus fuerit? non ne Sacramenta illi ministravit? quae ratio igitur impedit, ut illum in libro mortuorum non describat, licet in Ecclesia aliena sepeliatur? Ejus praesentia certe non defuit in funere associando, cum jus illi competat concomitandi Cadaver, quamvis deferatur ad alienam Ecclesiam: ergo testimonium praestare potest de ejus morte, funere, et sepultura; Quapropter in libro adnotabit quoscumque defunctos in sua Parochia, quamvis in ea sepulchri honore destituti fuerint, cum hac tamen advertentia (ut in explicatione formulae notabimus) iudicandi Ecclesiam, in qua tale Cadaver humatum fuit. Definitio itaque *Barbosae loc. cit.* non est tuta; dum enim dicit: notandus esse in Libro Parochiali Defunctos in Parochia suo sepultos, jus Parochi limitat, quando hoc quoad funus ad quascumque Ecclesias extenditur.

44 45 Nec obstat, quoad vere Parochus ocularis testis non fuerit humationis, quia in associatione Cadaverum ad Ecclesiam Regularium Sepulturae non assistit: testimonium enim Parochi fit de morte, non de sepultura, et mors illi manifesta est pluribus modis, sed praecipue ob associationem Cadaveris. Sepultura est quid consecutivum morti: mors est certa; sepultura vero incerta, et constat de morte, donec videatur reviviscentia, *Pignateil, T. 4. cons. 16. num. 5.* Ultraquamquod Fides de sepultura non semper fieri potest, corpora enim non semper sepulturae traduntur, ut videre est in supplicio damnatis, et dissectis, in incendio combustis, in mari, seu fluminibus demersis, vel pulvere tormentario discerptis, necnon similibus demersis, qui generaliter loquendo, nullum habent se-

pulchrum, vel incertum, vel multiplex. E contra fides de morte semper fieri potest, quia mors certa est, nec evitari potest, et sufficit, ut Parochus evidenter constet, aliquem exspirasse animam, ut legalem et authenticam fidem praestare possit.

46 47 Praeter Parochos, et aliarum Ecclesiarum Custodes in quibus humanantur Cadavera, fides relevari potest ex publicis documentis. Unaquaeque enim Civitas de more Officiales deputatos habere solet, qui Regestum fidele teneant Defunctorum totius Civitatis. Certe hic Ferrariae per magnum Centumvirale Concilium quolibet anno eligitur, ac deputatur unus Notarius ad officium Bullettatum nuncupatum; qui librum Defunctorum in toto illo regiminis sui anno conficiat, juxta notulas sibi per Libitinarios, qualibet hebdomada traditas, statuto stipendio unius obuli pro quocumque Defuncto, qui obulus in consuetis Taxis funeralibus locum habet. Istorum Notariorum officium est, non tantum registrare nomina Defunctorum, sed libros annorum praeteritorum sibi traditos custodire, atque ab illos relevare, quando opus fuerit, fides authenticas, quae in judicio producuntur, et suum valorem habent, tamquam si a Parochis exaratae essent: et tamen nemo istorum Notariorum testis fuit mortis illius Defuncti, de quo relevantur attestations, et documenta.

48 Sed ut ad Parochos redeamus, Libri Defunctorum plures esse possunt arbitrio Parochi, nempe unus pro mortuis morte naturali, alter pro interemptis, alter pro subita morte correptis, ut notat *Monacell. d. lib.* Sed magni incommodi esset haec regula, cum per unicum librum satis fieri possit Universis.

§. VI. Advertat in primis Parochus, ut in Libris tam Baptizatorum, et Confirmatorum, quam Matrimoniorum, et Defunctorum exprimat semper non solum nomen Personarum, quae ibi nominantur, sed etiam familiam.

49 50 Distinctio communior Personarum est per cognomina, quae praestant id quod sufficit, ut facile dignoscatur persona, de qua agitur, et evitentur aequivocationes. Ubi advertendum est, quod si duo, vel plures Personae reperiantur in uno loco, quae ejusdem nominis, et cognominis sint, prout saepe accidit in Civitatibus populosis: tunc inveniendus est a parochio modus, ut unus distinguatur ab alio, nempe nobilitas, vel ignobilitas conditionis, exercitium, seu ars, Via et situs Domus suae, personales inspectiones, dignitates, nomen Patris Avi, et alia inservire possunt ad illos distinguendos.

51 Optima demum regula illa est nonnullarum nationum, quae nomen alicujus indicando, nunquam praetermittunt nomen Patris, Avi, et Avabi, quasi librum generationis ejusdem percurrentes, hoc pacto, verbi g. Titius Filius Sempronii, olim Caji, qui fuit olim Seji; et sic generationes istas enumerando non confunduntur personae, licet eodem nomine, et cognomine appellentur.

FORMA DESCRIBENDI BAPTIZATOS

IN PRIMO LIBRO.

TITULUS DECIMUS OCTAVUS.

SUMMARIUM.

- 1 Formula communis.
- 2 Formula restrictior.
- 3 Quae in una Formula restringi debeant?
- 4 Ille qui Baptizat, debet indicari.
- 5 Dies nativitatis exprimi debet.
- 6 Ad quid inseruiat ista adnotatio?
- 7 Parochi caute se gerant in describendis natis ex incertis Parentibus.
- 8 Nomen matris certe scribendum.
- 9 Parochi non est judicare de legitimitate Prolis.
- 10 Expositi possunt esse legitimi.
- 11 Schedulae appensae collo Infantibus non sunt attendendae.
- 12 Non obstantibus schedulis, Infantes baptizandi sub conditione.
- 13 Baptizati ab Obstetricibus notandi sunt.
- 14 Expletiae Caeremoniae notari debent.
- 15 Nomen est imponendum a Parocho, non ab Obstetrice.
- 16 Quicumque sit, qui baptizet, etiamsi Episcopus, notandus.
- 17 Principum filii, licet non baptizentur in Ecclesia, notari debent.
- 18 Baptizati sub conditione adnotandi.
- 19 Obstetrices debent prius approbare, et examinari circa Baptismum.
- 20 Formula scribendi in libro Neophytos Baptizatos.
- 21 Omnes circumstantiae apponendae sunt.

1 2 3 Restrictiorem Formulam hujus descriptionis tradit Monacell. *T. 1. tit. 10. for. 1.* Sed haec a Rituale praescripta est tutior, et in judicio fidem facit, Rota coram Duran. in *Taurinen. Professionis, dec. 207.* Compendiositas vero Monacelli provenit ex multiplicitate formularum ab hac unica Ritualis Romani extractarum: nam praeter formulam descriptionis Natorum, et Baptizatorum, tradit illam nati ex Pa-